

31/03/2008

Θέμα: ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - IOBE

Βασικά συμπεράσματα έκθεσης του IOBE για την ελληνική οικονομία:

➤ ***Πληθαίνουν οι ενδείξεις επιβράδυνσης της παγκόσμιας οικονομίας***

Ταχύς ήταν ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας για το 2007 (4,9%), λόγω κυρίως των αναπτυσσόμενων οικονομιών, στηριζόμενος στην ιδιωτική κατανάλωση και τις επενδύσεις. Στις αρχές του 2008 κυριαρχεί όμως αβεβαιότητα και πληθαίνουν οι ενδείξεις επιβράδυνσης (4,7%) λόγω της αρρυθμίας των χρηματοπιστωτικών αγορών, της επιβράδυνσης της αμερικανικής οικονομίας και της εκτίναξης των τιμών των αγαθών. Καθοριστική είναι η επίδραση των τιμών του πετρελαίου και της κρίσης της αγοράς των στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ, που οδηγεί σε επιβράδυνση την αμερικανική οικονομία (1,7% έναντι 2,1% το 2007).

Δυσμενείς εξελίξεις σημειώνονται πλέον και στην Ε.Ε. και Ευρωζώνη, με επιβράδυνση της ανάπτυξης στο 2% και 1,8% αντίστοιχα (2,9% και 2,6% το 2007) και έξαρση του πληθωρισμού (2,6% στην Ευρωζώνη το 2008), ενώ το ισχυρό ευρώ θα εξασθενίσει τη θετική συμβολή του εξωτερικού τομέα στην ανάπτυξη. Ήδη το επιχειρηματικό κλίμα έχει επιδεινωθεί προεξοφλώντας διατήρηση, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, των δυσμενών εξελίξεων.

➤ ***Επιβράδυνση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας το 2008***

Η ελληνική οικονομία διατήρησε τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης στην Ευρωζώνη και το 2007 (4%), εξέλιξη που σωρευτικά στις ικανοποιητικές επιδόσεις της τελευταίας δεκαπενταετίας, υποστηρίζει την πραγματική σύγκλιση με την ΕΕ-15: το κατά κεφαλή ΑΕΠ εκτιμάται το 2007 στο 88,8% του μέσου όρου της ΕΕ-15 (από 73,2% το 2000). Ταυτόχρονα, η ανεργία έχει υποχωρήσει στο 8,3% σε ετήσια βάση (από 8,9% το 2007), ενώ θετικές είναι και οι εξελίξεις στο πραγματικό εισόδημα. Η θετική εικόνα αντνακλάται άλλωστε και στην εξέλιξη του οικονομικού κλίματος που το 2007 κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα.

Ωστόσο, το δυσμενές διεθνές περιβάλλον και η υποχώρηση των επενδύσεων ήδη από το 4^ο τρίμηνο του 2007 οδήγησε σε σημαντική επιβράδυνση. Στο πλαίσιο αυτό η πρόβλεψη του ΥΠΟΙΟ για διατήρηση το 2008 ενός ρυθμού ανάπτυξης στο 4%, δεν θα επαληθευτεί, καθώς παρά την ισχυρή επίδραση θετικών παραγόντων (εγχώρια ζήτηση με άξονα την ιδιωτική κατανάλωση και επενδύσεις), οι διεθνείς αναταράξεις και οι υψηλές τιμές του πετρελαίου θα επηρεάσουν και την ελληνική οικονομία. Ρεαλιστικότερη φαίνεται μία εκτίμηση για ανάπτυξη της τάξης του 3,6-3,8%.

➤ ***Επιβράδυνση το 2007, αλλά πληθωριστικό «σόκ» δεκαετίας τους τελευταίους μήνες***

Η σημαντική επιβράδυνση του πληθωρισμού κατά το πρώτο οκτάμηνο του 2007, έδωσε τη θέση της σε αναζωπύρωση του τελευταίου μήνες του έτους – λόγω των τιμών του πετρελαίου - και έκρηξη τους πρώτους μήνες του 2008, με τον πληθωρισμό στην περιοχή του 4%. Εντονότερη πληθωριστική έκρηξη είχε να καταγραφεί από το καλοκαίρι του 1998, με μέσο πληθωρισμό στην περιοχή του 4,8%. Αυτό σημαίνει ότι η σημερινή συγκυρία είναι η δυσμενέστερη της τελευταίας δεκαετίας, ενώ αποκλιμάκωση αναμένεται στο β' εξάμηνο του 2008. Έτσι σε ετήσια βάση ο πληθωρισμός αναμένεται να επιταχυνθεί άνω του 3,5%, σε ετήσια βάση.

➤ ***Ανάγκη για εντονότερη προσπάθεια για δημοσιονομική προσαρμογή και μεταρρυθμίσεις***

Οι δυσμενείς εξελίξεις επιβάλλουν ακόμη εντονότερη προσπάθεια για την υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί. Αν η οικονομική πολιτική, υπό την πίεση των εξελίξεων, αναδιπλωθεί σε πιο αμυντικές θέσεις και ελαστικότερες προσεγγίσεις, είναι πολύ πιθανόν οι επιπτώσεις να είναι εντονότερες. Αντίθετα, αν η οικονομική πολιτική επιμείνει σθεναρά στους στόχους της και επιδιώξει αποφασιστικότερα την προώθηση των απαραίτητων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που έχουν εξαγγελθεί, θα ενισχυθεί και η ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας έναντι της διεθνούς κρίσης.

➤ ***Ικανοποιητική η πορεία της δημοσιονομικής προσαρμογής***

Η δημοσιονομική προσαρμογή κινείται ευνοϊκά, καθώς επιτεύχθηκε σημαντική μείωση του ελλείμματος (στο 2,7 του ΑΕΠ) και του χρέους (στο 93,4% του ΑΕΠ), η οποία δείχνει διατηρήσιμη μέχρι το 2010. Από την άλλη πλευρά, οι διογκούμενες αβεβαιότητες και οι πολύ αισιόδοξες υποθέσεις του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2007-2010, δυσχεραίνουν την επίτευξη του στόχου για τα έσοδα και ίσως χρειαστεί η λήψη πρόσθετων μέτρων στη διάρκεια του 2008.

➤ **Μείωση των δαπανών ο στόχος της δημοσιονομικής πολιτικής**

Η σημαντική δημοσιονομική προσαρμογή των τελευταίων ετών προήλθε κυρίως από αύξηση των εσόδων και όχι περιορισμό των δαπανών, γεγονός που την καθιστά εύθραυστη, καθώς τα έσοδα εξαρτώνται από τις διακυμάνσεις της συγκυρίας. Στην ίδια κατεύθυνση όμως φαίνεται να κινείται και στο μέλλον, καθώς οι δημόσιες δαπάνες μέχρι το 2010 προβλέπεται ότι θα μειωθούν κατά 0,3% του ΑΕΠ, ενώ τα έσοδα θα αυξηθούν κατά 2,4 μονάδες. Κύριο ζητούμενο συνεπώς και στο μέλλον θα πρέπει να είναι ο περιορισμός των δαπανών του Κράτους και άρα ο έλεγχος των πρωτογενών δαπανών

➤ **Σε ιστορικό υψηλό το έλλειμμα των εξωτερικών συναλλαγών**

Στο ιστορικά υψηλό επίπεδο του 14,1% του ΑΕΠ προσδιορίζεται το 2007 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (32,2 δισεκ. € από 23,7 δισεκ. € το 2006). Η διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος αντανάκλα την επιδείνωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας, ωστόσο σημαντικό ρόλο παίζει και η αυξημένη κατανάλωση που πιέζει το εξωτερικό χρέος. Το υψηλό εξωτερικό έλλειμμα συνδέεται κατά συνέπεια και με τις αυξημένες καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου που το τροφοδοτούν.

➤ **Διαχειριστικές αλλαγές φέρνει το ασφαλιστικό νομοσχέδιο**

Το ασφαλιστικό νομοσχέδιο επικεντρώνεται σε οργανωτικά ζητήματα που αφορούν κυρίως την ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων (139 από τα 145 άρθρα του Νόμου αφορούν αυτά τα ζητήματα). Παράλληλα, προωθεί μερικές παραμετρικές βελτιώσεις στα όρια της πρόωρης συνταξιοδότησης και στις επικουρικές συντάξεις, ενώ παρέχει κίνητρα παραμονής στην εργασία και θεσπίζει μέτρα στήριξης της μητρότητας.

Οι αναγκαίες οργανωτικές αλλαγές που προβλέπει ο Νόμος είναι θετικές εφόσον η αναδιοργάνωση διευρύνει τις δυνατότητες συνολικού ανασχεδιασμού του ασφαλιστικού συστήματος ώστε να αντιμετωπισθεί η μεγάλη πρόκληση της δημογραφικής αναδιοργάνωσης. Επισημαίνεται πάντως ότι η πολυπλοκότητα, το πλήθος και η λεπτομέρεια των ρυθμίσεων διοικητικού χαρακτήρα, είναι πιθανόν να δημιουργήσει προβλήματα εφαρμογής και να προσθέσει γραφειοκρατικό βάρος στις επιδιωκόμενες αλλαγές. Ο Νόμος άρα θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως προσπάθεια δημιουργίας αποτελεσματικότερων οργανωτικών σχημάτων που θα διευκολύνουν τη συνέχεια της μεταρρύθμισης του ασφαλιστικού συστήματος. Άρα η επιτυχία του θα κριθεί τελικά στον τρόπο εφαρμογής του.

Το πλήρες κείμενο της τριμηνιαίας έκθεσης του IOBE, μπορείτε να το κατεβάσετε από εδώ: http://www.iobe.gr/media/elloik/IOBEGreek_econ01_08_final.pdf.